

MEZŐVÁROS, REFORMÁCIÓ ÉS IRODALOM (16–18. század)

Tudományos konferencia

A konferenciát rendezi

a Magyar Tudományos Akadémia
Irodalomtudományi Intézetének
Reneszánsz-Kutató Osztálya,
a Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Karának Régi Magyar
Irodalmi Tanszéke
az egyetemek régi magyar irodalomtörténeti
tanszékeivel közösen, illetve
a Károli Gáspár Református Egyetem
Tanítóképző Főiskolai Kara (Nagykőrös)

Nagykőrös,
2001. május 31. – június 2.

Előkészítő bizottság:

Jankovics József (MTA ITI) elnök

Szabó András (KRE BTK, Budapest) tudományos titkár

Sántha Teréz (KRE BTK, Budapest) szervező titkár

Kabai Virág (KRE TFK, Nagykőrös) szervező

Czira Ferencné (MTA ITI) és Rozgonyi Ildikó (KRE)
gazdasági vezetők

Balázs Mihály (Szegedi Tudományegyetem)

Bitskey István (Debreceni Egyetem)

Hargittay Emil (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba)

Heltai János (Miskolci Egyetem)

Jankovits László (Pécsi Egyetem)

Kovács Sándor Iván (ELTE BTK, Budapest)

Nagy István (KRE TFK, Nagykőrös)

A konferencia támogatói:

Magyar Tudományos Akadémia

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának

Iskolaügyi Osztálya

Alapítvány a Németajkú Református Gyülekezetért

(Protestáns Fórum)

Nagykőrösi Konzervgyár Rt.

MAGYAR
ZENELMÉLETI
TÁRSASÁG

A konferencia helyszíne:

Nagykőrös

a KRE TFK földszinti nagyterme

(Hősök tere 5.)

2001. május 31., csütörtök

12.00–15.00 Megérkezés, regisztráció a konferencia
színhelyén, a szálláshelyek elfoglalása

MEGNYITÓ

15.00 A KRE nevében **Tenke Sándor** rektor, Nagykőrös
város nevében **Kósa István** polgármester üdvözli
a konferencia résztvevőit

15.30–18.00 **ELSŐ ÜLÉS**

Elnök: **Jankovics József**
(MTA Irodalomtudományi Intézete)

15.30–15.50 **Amedeo di Francesco** (Nápoly): *A 16. századi
magyar zsoltárparafrázisok és bibliai históriák új
értelmezése*

15.50–16.10 **Oláh Szabolcs** (Debrecen): *Az Igével találkozó
mezővárosi ember képe Melius Juhász Péter
prédikációiban*

16.10–16.30 **Balázs Mihály** (Szeged): *Karádi Pál Simádon*

16.30–16.50 **Ács Pál** (Budapest): *Sásvár bég históriája
(Nádudvari veszedelem)*

16.50–17.10 Szünet

17.10–18.00 Vita

20.00 **Dávid István** orgonaművész hangversenye a
református templomban

2001. június 1., péntek

- 9.30–11.10 MÁSODIK ÜLÉS
Elnök: **Heltai János** (Miskolci Egyetem)
- 9.30–9.50 **Szabó András** (Budapest): *Reformáció Északkelet-Magyarországon: meggondolkodtató esetek*
- 9.50–10.10 **Szentmártoni Szabó Géza** (Budapest): *Baranya reformátora volt-e Kákonyi Péter?*
- 10.10–10.40 **Kovács József László** (Budapest): *A “törökös” Simándi Bodó Mihály. Művelődési törekvések a Dunamelléki Egyházkerületben a 17. század elején*
- 10.40–11.10 Vita
- 11.10–11.25 Szünet
- 11.25–12.45 HARMADIK ÜLÉS
Elnök: **Bitskey István**
(Debreceni Egyetem)
- 11.25–11.45 **Orlovszky Géza** (Budapest): *Humanizmus és históriás ének*
- 11.45–12.05 **Heltai János** (Budapest–Miskolc): *Geleji Katona István mint udvari prédikátor*
- 12.05–12.25 **Petróczi Éva** (Budapest): *Sion várai. A mezővárosok szerepe a magyar puritanizmus irodalmában*
- 12.25–12.45 Vita
- 12.45–15.00 Ebédszünet

15.00–16.30 **NEGYEDIK ÜLÉS**

Elnök: **Hargittay Emil**

(Pázmány Péter Katolikus Egyetem)

15.00–15.20 **Imre Mihály** (Debrecen): *Szathmárnémethi Mihály „Mennyei tárház kulcsa” – a kései puritánus imádság és prédikáció mezővárosi környezetben*

15.20–15.40 **Csorba Dávid** (Debrecen): *„Bánkódó lélek” és mezővárosi társadalom. (Id. Köleséri Sámuel prédikációi)*

15.40–16.00 **Kakucska Mária** (Berlin): *Mezővárosok a magyar irodalomban: Nagykovács, Kecskemét, Mád, Tokaj – és ami összeköti őket*

16.00–16.30 Vita

16.45–18.00 Látogatás az Arany János Múzeumban

Novák László vezetésével

20.00 **Kósa István** polgármester úr fogadást ad a konferencia résztvevői számára a Petőfi Sándor Általános Iskolában.

2001. június 2., szombat

9.30–10.50 **ÖTÖDIK ÜLÉS**

Elnök: **Balázs Mihály**

(Szegedi Tudományegyetem)

9.30–9.50 Erdélyi Gabriella (Budapest): *Obszerváns reform és protestáns reformáció: mezővárosi vagy főúri? (Esettanulmány)*

9.50–10.10 Bessenyei József (Miskolc): *Enyingi Török Bálint és a reformáció (Pápa reformációjának kezdetei)*

10.10–10.30 **Püspöki Nagy Péter** (Budapest):
*A protestantizmus feltűnése a magyar prímás
joghatósága alá tartozó exempt plébániákon
Oláh Miklós korában (1557–1562)*

10.30–10.50 Vita

10.50–11.05 Szünet

11.05–12.45 **HATODIK ÜLÉS**
Elnök: **Jankovits László**
(Pécsi Tudományegyetem)

11.05–11.25 **Csepregi Zoltán** (Budapest): *A földesúr és
mezőváros diszkurzusa vallási kérdésekben
Brandenburgi György felső-sziléziai és kelet-
magyarországi uradalmaiban (1523–1543)*

11.25–11.45 **Tusor Péter** (Budapest): *A királyságbeli és
hódoltságbeli katolikus felekezet-szerveződés
problémái egy római ad limina jelentés alapján
(1630/1640)*

11.45–12.05 **Bagi Zoltán** (Szentés): *Szentés város református
közössége a 18. században a Béládi István, Gál
István és Kiss Bálint által írt ekléziatörténet alapján*

12.05–12.45 Vita

12.45–15.00 Ebédszünet

15.00–18.00 **HETEDIK ÜLÉS**

Elnök: **Szörényi László**
(MTA Irodalomtudományi Intézete)

15.00–15.20 **J. Újváry Zsuzsanna** (Piliscsaba): *Egy hajdanvolt mezővárosi polgárcsalád, a Szegedi család házassági-társadalmi kapcsolatai a 16–17. században*

15.20–15.40 **Nagy Levente** (Budapest): *Főúri és értelmiségi reformáció egy idegen példa alapján – az erdélyi román reformáció*

15.40–16.00 **Gerelyes Ibolya** (Budapest): *Iszlám hatások a mezővárosi ötvösségben*

16.00–16.30 Vita

16.30–16.45 Szünet

16.45–18.30 **NYOLCADIK ÜLÉS**

Elnök: **Szabó András**
(Károli Gáspár Református Egyetem)

16.45–17.05 **Tonk Sándor** (Kolozsvár): *A kálvinista Marosvásárhely (16–17. század)*

17.05–17.25 **Sipos Gábor** (Kolozsvár): *Város és kollégium. A gyulafehérvári kollégium Marosvásárhelyre költözése*

17.25–17.45 **Novák László** (Nagykőrös): *Mezővárosi kultúra különös tekintettel a protestantizmusra*

17.45–18.15 Vita

18.15–18.30 Zárszó

20.00 Búcsúvacsora a Cifra Csárdában

2001. június 3., vasárnap délelőtt hazautazás

Összeállította: Szabó András

Felelős kiadó: Tenke Sándor

Tördelés, lapdesign: Éjféli Kiáltás Misszió

Készült: Tóth Gyula nyomdájában

1111 Budapest, Budafoki út 111-113